

plata del Santo fuera conducida por mar hasta Cádiz. Los gaditanos hicieron al Santo á su entrada en el puerto honores de Capitan General.

El edificio, durante estos acontecimientos, se mantuvo cerrado, ménos el tiempo que trascurrió desde el año de 1813 al de 1816 en que sirvió de hospital militar para las tropas españolas. Mas la Santa Casa siguió siempre abierta, y en ella se celebró la misa todos los domingos y fiestas de guardar.

Concluida la guerra, la estatua de plata, alhaja que de entre todas las ocultas se había salvado, fué trasladada, en virtud de Real permiso que obtuvo la Diputacion de Guipúzcoa, de Cádiz á la iglesia parroquial de Santa María, de esta Ciudad, y aquí permaneció hasta 1816. Hacia fines de aquel año fué conducida á Loyola en procesion y entregada por la Diputacion á los Padres de la Compañía, que acababan de restablecerse en dicha Santa Casa.

ALOÑAPEKO AGERKERA.

» adarorkizu; orra nun dezun:
 ▷ ranza baten gañian
 ▷ ora guzien lora nausiya
 ▷ eruko-Erregiña aurrian.
 ▷ uspeztu zaite; agur eiozu:
 ▷ Goñatira jeistian,
 ▷ rritar danaí esan zayezu
 ▷ gotzeko ariñ batian.

Esan zayezu, etorri zaizten
 Neke, legorte, gaizkiak,
 Erres kenduko ditubela, bai,
 Ama Birjiña Mariak;
 Berok benetan biotz-damutuz
 Ontzen badira guztiak,
 Aren Seme Jaun Jaungoikoarekiñ
 Egiñik oso pakiak.

Beren bekatu audiakgatik
 Etorri izandu dirala
 Errietara gaitz oyek danak,
 Ekaitzaldi bat bezala;
 Bere eskuban Ama Birjiñak
 Jainkoarena daukala;
 Bere mantupe-azpira danik
 Iñor galduzen ez dala.

Igo-baño leen Goñatiarrak
 Aloñapeko basora,
 Aitorturikan bota bitzate
 Pekatu danak kanpora:
 Erregu eta kanta umillez
 Gesalza-albotik jun gora,
 Arkaitz-arteko elortegitik
 Birjiña Amaren ondora.

Itz-aldi oyek aitu orduko
Bere biyotza suturik,
Balzategiko artzai gaztea
Abiatzen da pozturik
Goñatirako bide-aldera,
Ta asmo-betean sarturik
Mendiratzeko erri guzia,
Bere-ondoren goiturik.

Aloña-atzeko gertakizun au
Goñatiarrak aitzean,
Indartsuenak asitzen dira
Gogoz mendira-nayean;
Errodrigo-ri jarraiturikan
Basamortuko bidean,
Alai dijoaz basorik-baso
Chara ta sasi artean.

«¡¡Ara, diote, arriturikan,
Ara, elorri-arantza!!
¡Ara gañean erdi-erdiyan
Birjiñ-Amaren ekantza;
Ezkilla dago besangatikan
Zinzilikta ta balantza;
Besoetako Jesus-ek ere,
Birjiñarena du antza!...»

Egiten dute estalpecho bat,
Kantarik *salbe-gozoak*;
Alkar-aiturik, ustez ederki,
Amen dituzte asmoak,
Eramateko Ama Birjiña
Utzita arkaizte basoak;
Baña bestera izandu ziran
Birjiñ-beraren gogoak.

An gelditzen da, mirari andiz
Adirazirik danori,
Eliz aundi bat jasorik anche
Jainko Jesus-en Amari,
Naiko zuela kristau leyaiaik
Erregutzea berari,
Graziak andik f̄suritzeko
Euskal-errira ugari.

Ara ordutik arkaitz-artean
Agerkeraren lekuba,
Zeruko-zelai baratza eta
Lorategitzat sortuba:
An alchaturik San Franziskoren
Semedi eder santuba,
Ai da zabaltzen bertute danen
Usai, lora ta frutuba....

JOSÉ IGNACIO ARANA-KOAK.